

STRATEGIE

LAVINY

© JÁ A FRENKY

obsah

METODA VÝSTRAŽNÝCH CEDULÍ	2
STUPNICE LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ	3
SNOW CARD (MARTIN ENGLER – NĚMECKÝ DAV)	4
STOP OR GO (MICHAL LARCHER – RAKOUSKÝ OEAV)	5
NIVO TEST (ROBERT BOLOGNESI – FRANCIE)	6
3X3 (WERNER MUNTER – ŠVÝCARSKÝ SAC)	7
REDUKČNÍ METODA (WERNER MUNTER – ŠVÝCARSKÝ SAC)	8
STRATEGIE REDUKCE LAVINOVÉHO RIZIKA (STEPHAN HARVEY)	11
SNĚHOVÝ RASTR	12

PŘÍLOHA

EVROPSKÁ STUPNICE LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ	13
TVORBA LAVINOVÉ PŘEDPOVĚDI	14

METODA VÝSTRAŽNÝCH CEDULÍ

- NEBEZPEČÍ LAVIN = NEBEZPEČÍ SMRTI
- POHYB MIMO KONTROLOVANÉ OBLASTI = OPUŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROSTORU
  - 52% ZE ZASYPANÝCH V LAVINĚ JE VYTAŽENO MRTVÝCH
  - 95% Z LAVIN, KDY BYL NĚKDO ZASYPÁN, SI UVOLNILI SAMOTNÍ LYŽAŘI

TAKŽE VŠICHNI TI, KTEŘÍ SE TOUTO PROBLEMATIKOU DÁLE ZABÝVAT NECHTĚJÍ, BY SI MĚLI PAMATOVAT, ŽE POHYB V HORSKÉM TERÉNU MIMO OHRANIČENÉHO BEZPEČNÉHO PROSTORU JE ŽIVOTU NEBEZPEČNÉ. A POKUD BY PŘECI JENOM NĚKDO Z TĚTO SKUPINY ZATOŽIL PO VĚTŠÍM DOBRODRUŽSTVÍ, MĚL BY SI ZA NĚJ RADĚJI ZAPLATIT U ODBORNÍKŮ (HORSKÝ VŮDCE, LYŽAŘSKÝ INSTRUKTOR, APOD.).

METODA VÝSTRAŽNÝCH CEDULÍ: !!!POZOR LAVINY – ZÁKAZ VSTUPU!!!

TENTO PRIMITIVNÍ POSTUP MÁ CELOU ŘADU VÝHOD A SAMOZŘEJMĚ S SEBOU NESE I CELOU ŘADU NEVÝHOD. VÝHODOU JE, ŽE SE TOUTO CEDULÍ KDEKDO ZBAVUJE ODPOVĚDNOSTI, KTEROU PŘENÁŠÍ NA UŽIVATELE. NEVÝHODOU JE ZCELA ODBOURÁNÍ PŘEMÝŠLENÍ O TOMTO PROBLÉMU A POKUD SE DOTYČNÝ DOSTANE ÚPLNĚ MIMO DOSAH TOHOTO ZÁKLADNÍHO FILTRU, POKUD NAPŘÍKLAD ZABLOUDÍ A CEDULE MINE, JE ZCELA BEZMOCNÝ A VYDÁN NA MILOST A NEMILOST. A TO VŮBEC NECHCI ZMIŇOVAT KLASICKÝ ČECHÁČKOVSKÝ PŘÍSTUP: HURÁ DO TOHO, VŽDYŽ JE TO ZAKÁZANÝ..., NEBO: ONO JE TO TU STEJNĚ CELOU ZIMU...

OZNAČENÍ LAVINOVÝCH ÚZEMÍ V KRKONOŠÍCH:

V MINULOSTI BYLO PRO KRKONOŠSKOU LAVINOVOU PREVENCI CHARAKTERISTICKÉ UZAVÍRÁNÍ OHROŽENÝCH DOLŮ VÝSTRAŽNÝMI CEDULEMI PODLE AKUTNÍHO OHROŽENÍ.

V DNEŠNÍ DOBĚ JE SITUACE TROCHU JINÁ. OHROŽENÁ ÚDOLÍ JSOU PROSTĚ PŘI JEDNOTLIVÝCH VSTUPECH POUZE OZNAČENA VÝSTRAŽNÝMI CEDULEMI, NA KTERÝCH JSOU UVEDENA TELEFONNÍ ČÍSLA NA INFORMACE O LAVINOVÉ SITUACI. A JE NA KAŽDÉM Z VÁS, JAK ODPOVĚDNĚ K SITUACI BUDETE PŘISTUPOVAT...

NAVÍC JE VEŘEJNOST INFORMOVÁNA O STUPNI LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ A DALŠÍCH DŮLEŽITÝCH PODROBNOSTECH V MÉDIÍCH...

STUPNICE LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ

PODROBNÝ POPIS JE UVEDEN V PŘÍLOZE NA STRÁNCE 13

STUPEŇ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ ZÁVISÍ NA:

- PRAVDĚPODOBNOTI UVOLNĚNÍ LAVIN (PŘIROZENÁ STABILITA SNĚHOVÉ VRSTVY A VLIV LIDSKÉ ČINNOSTI)
- ROZMÍSTĚNÍ A MNOŽSTVÍ NEBEZPEČNÝCH SVAHŮ
- VELIKOSTI A TYPU LAVIN
- TLOUŠTKY ODRŽENÉ VRSTVY

Z GRAFU JE PATRNÝ VÝRAZNÝ POČET OBĚTÍ PŘI 3. STUPNI, ALE ANI 2. STUPEŇ NENÍ KUPODIVU NIJAK BEZPEČNÝ (SLF UVÁDÍ ZA OBDOBÍ 87/88 – 98/99 2. STUPEŇ 30% A 3. STUPEŇ 45%)...

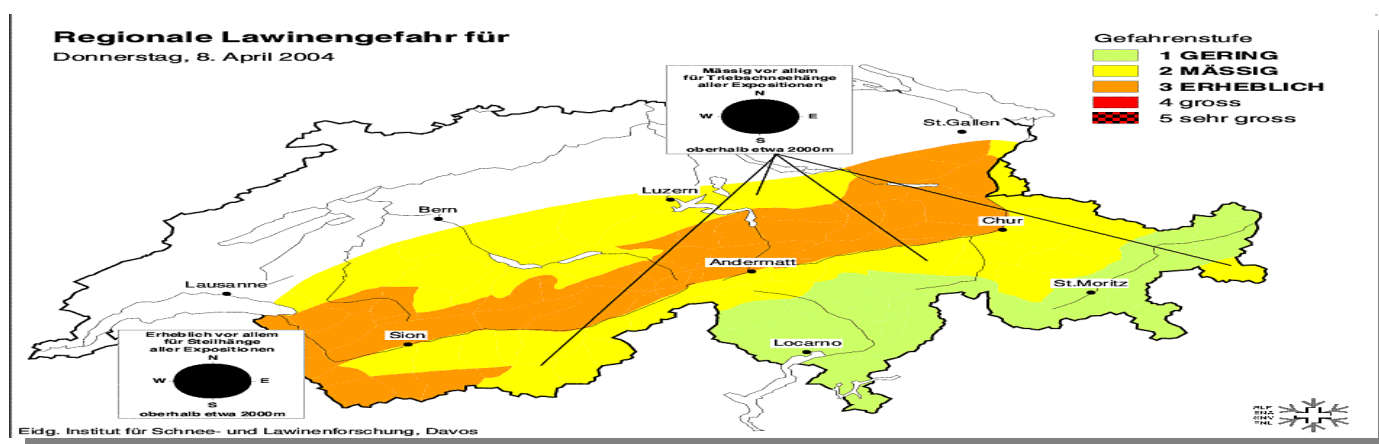
CELÝ PROBLÉM TKVÍ PRAVDĚPODOBŇE V TOM, ŽE PRÁVĚ PŘI TĚCHTO DVOU STUPNÍCH NENÍ VÁŽNOST SITUACE (PŘÍVODNÍ ZNAKY) TAK ALARMUJÍCÍ, JAKO PŘI VYŠŠÍCH STUPNÍCH LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ. MOŽNÁ SVOJI ROLI HRAJE TAKÉ URČITÉ PODCENĚNÍ LAVINOVÉ PŘEDPOVĚDI: „VŽDYŤ DNESKA JE JEN DVOJKA!“

PROTO BYCH VÁM KAŽDĚMU DOPORUČOVAL SI LAVINOVOU PŘEDPOVĚĎ POŘÁDNĚ PROSTUDOVAL A TO VČETNĚ TOHO, ŽE SI ZNOVA A ZNOVA PŘEČTETE, CO TO VLASTNĚ PRO VÁS ZNAMENÁ, „KDYŽ JE JENOM DVOJKA NEBO JENOM TROJKA“

PŘÍKLAD:

3. STUPEŇ - DŮSLEDKY PRO FREKVENTOVANÉ CESTY, LYŽAŘSKÉ AREÁLY A OSÍDLNÍ: VE VYJÍMEČNÝCH PŘÍPADECH MŮŽE PŘÍPADNÝ SESUV SAMOVOLNÝCH LAVIN OHROZIT NEJEN FREKVENTOVANÉ CESTY, TRASU VÝSTUPU ČI SJEZDU BĚHEM TURY ALE I NĚKTERÉ SJEZDOVKY...

STRUKTURA LAVINOVÉ PŘEDPOVĚDI:

- OBECNÁ SITUACE
- KRÁTKODOBÝ VÝVOJ
- PŘEDPOVĚĎ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ NA NÁSLEDUJÍCÍ DEN (STUPNĚ NEBEZPEČÍ, VČETNĚ ORIENTACE, POLOHY A NADMOŘSKÉ VÝŠKY NEBEZPEČNÝCH SVAHŮ)
- TENDENCE PRO NÁSLEDUJÍCÍ DNY

(REGIONÁLNÍ SPECIFIKA, MÍSTNÍ ODLIŠNOSTI JSOU MOŽNÉ, PŘECHODY JSOU ROVNOMĚRNÉ V RÁMCI VĚTŠÍCH OBLASTÍ!)

POZNÁMKA:

V TVAROVĚ KOMPLIKOVANÉM TERÉNU (NAPŘÍKLAD VYSOKÉ TATRY) MŮŽE DOJÍT I K ROZDÍLŮM MEZI STUPNI LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ (KLIDNĚ I O DVA STUPNĚ!!!) V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH DOLIN!!!

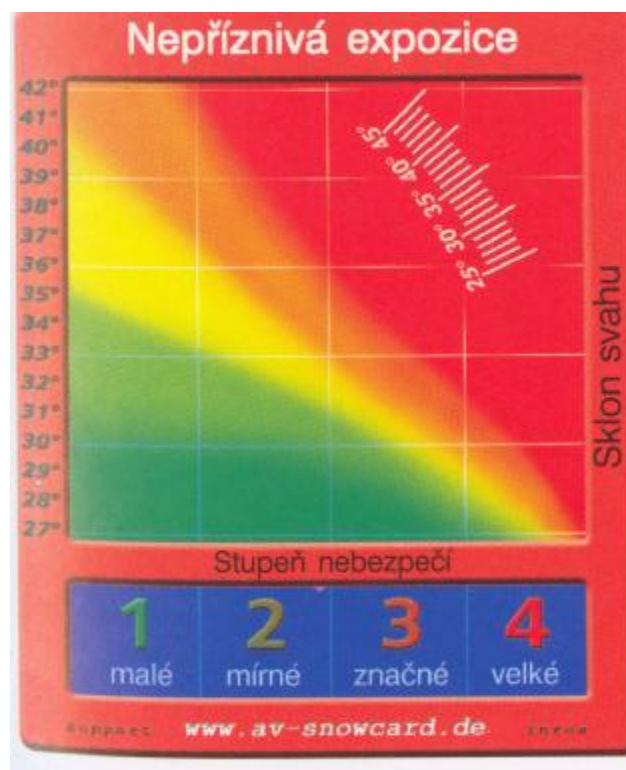
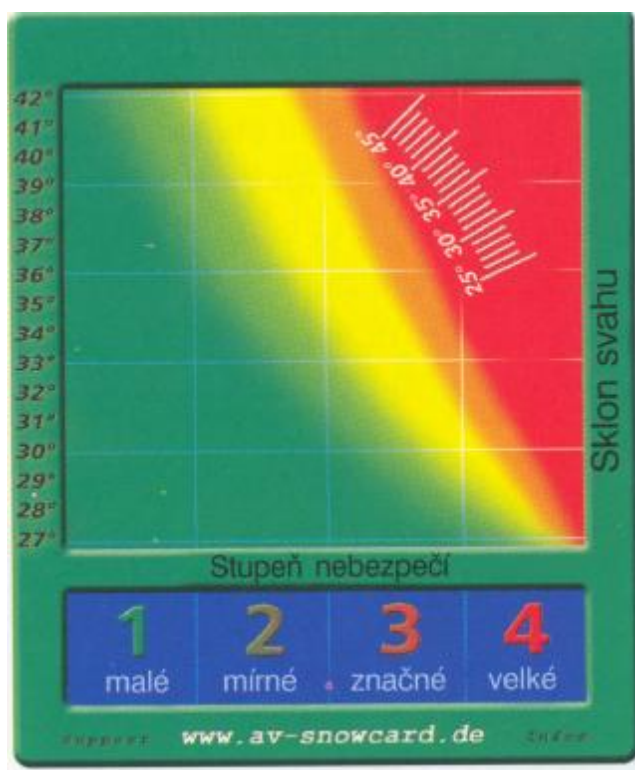
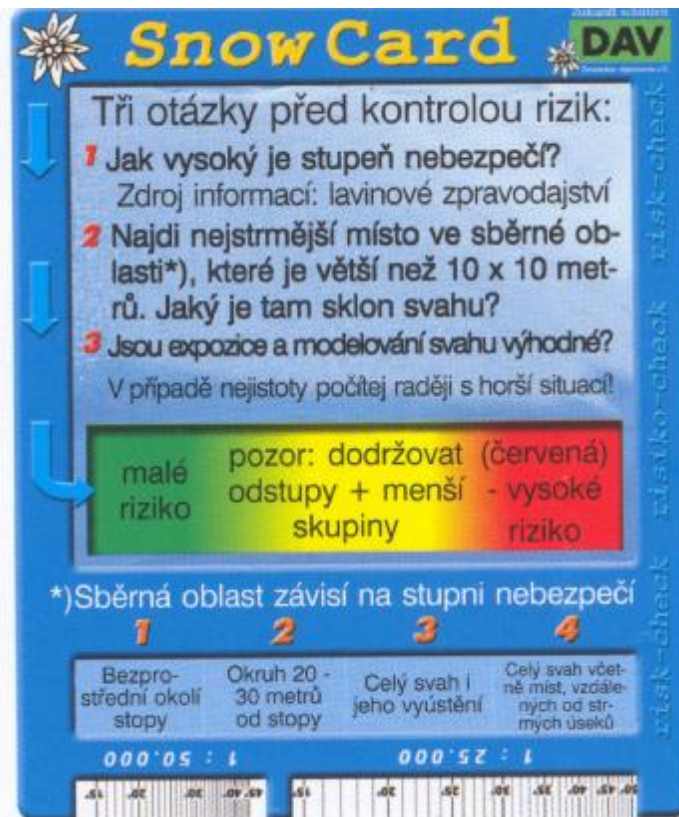
LAVINY STRATEGIE

SNOW CARD (MARTIN ENGLER – NĚMECKÝ DAV)

Nejjednodušší a zároveň velmi efektní. Při vyvíjení této karty bylo cílem nalézt jednoduchou metodu (bez větších nároků na znalosti a zkušenosti uživatele), která by byla použitelná v relativně krátkém čase. Jedná se v originále o lehkou plastovou kartu, u které se při změně pozorovacího úhlu ukazují na jedné straně dva různé grafy (hologramy). Je to graf pro příznivé a nepříznivé svahy. Na druhé straně je stručný návod jak kartu použít. Kartu lze použít i jako sklonoměr přímo na svahu nebo doma nad mapou.

VSTUPNÍ PODMÍNKOU JE ZNALOST STUPNĚ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ, DALŠÍ INFORMACE UŽ SI MUSÍ UŽIVATEL DOPLNIT SÁM. JE TO PŘEDEVŠÍM ROZLIŠENÍ PŘÍZNIVÉ ČI NEPŘÍZNIVÉ ORIENTACE A TVARU SVAHU A PO TĚ SKLON KRITICKÉHO MÍSTA. O TOM, KDE KRITICKÉ MÍSTO NA SVAHU HLEDAT JE ZMÍNKA NA ZADNÍ STRANĚ, LIŠÍ SE PODLE AKTUÁLNÍHO STUPNĚ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ.

ODEČTENÍM STUPNĚ NEBEZPEČÍ NA VODOROVNÉ OSE A SKLONU SVAHU NA SVISLÉ OSE DOSTANEME V PRŮSEČÍKU RIZIKO URČENÉ BAREVNOU ŠKÁLOU. PRÁVĚ ZAČÁTEČNÍKŮM, KTEŘÍ JEŠTĚ DOŠTI RYCHLE NEROZEZNAJÍ ANI NAVÁTÝ SNĚH, ANI JINÉ DŮLEŽITÉ FAKTORY, LZE PRO ZVÝŠENÍ JEJICH BEZPEČNOSTI DOPORUČIT, ABY REZIGNOVALI NA TÚRU JIŽ OD ORANŽOVÉ BARVY. TO SAMÉ PLATÍ I PRO ZKUŠENÉ SKIALPINISTY V PŘÍPADĚ, ŽE POSOUZENÍ SNĚHOVÝCH PODMÍNEK JE PROBLEMATICKÉ (NAPŘÍKLAD SKRYTÉ VRSTVY PLOVOUCÍHO SNĚHU). V ZELENÉM POLI DOCHÁZÍ K NEŠTĚSTÍM JEN ZŘÍDKA, ZATÍMCO OD ŽLUTÉHO POLE JE JIŽ VHODNĚ PŘISTOUPIT KE STANDARDNÍM BEZPEČNOSTNÍM OPATŘENÍM.

LAVINY STRATEGIE

STOP OR GO (MICHAL LARCHER – RAKOUSKÝ OEAV)

TU BYCH DOPORUČIL OPRAVDU VŠEM, KTEŘÍ S TOUTO PROBLEMATIKOU TEPRVE ZAČÍNÁJÍ, ALE CHTĚJÍ VÍČ. TEPRVE AŽ PO ZAŽITÍ TĚTO STRATEGIE „DO ŽIL“ A PO DALŠÍCH ZKUŠENOSTECH, BYCH SE DYCHTIVĚ VRHL NA DALŠÍ... !!!

METODICKÁ SKUPINA OEAV POD VEDENÍM MICHAELA LARCHERA Z INSBROUCKU VYTVOŘILA METODU LAVINOVÉ PREVENCE NAZVANOU STOP OR GO. **SAMOTNÁ METODA STOP OR GO NENÍ ŽÁDNÝ PATENT NA BEZPEČÍ A PŘENESENÍ JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ DO PRAXE JE OTÁZKOU ZKUŠENOSTÍ!** METODA STOP OR GO NABÍZÍ KROK PO KROKU ROZHODOVÁNÍ V PODMÍNKÁCH, NA KTERÉ NARAZÍTE NA TŮŘE. NEVYŽADUJE ŽÁDNÉ SLOŽITÉ VÝPOČTY ANI NĚJAKÉ SPECIÁLNÍ ZNALOSTI. JE ZAMĚŘENA NA KLASICKÉ POZOROVACÍ METODY, KTERÉ VÁS MAJÍ UPOZORNIT NA PODSTATNÉ PŘÍZNAKY NEBEZPEČÍ. **TO JE CÍL METODY STOP OR GO.**

!!! JE DŮLEŽITÉ HNED OD POČÁTKU PEČLIVĚ POSTUPOVAT BOD PO BODU!!!

HLAVNÍ NEVÝHODA: JE SPOLEHNUTÍ SE NA URČENÝ STUPEŇ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ PRAKTICKY CIZÍ OSOBOU PRO, COŽ JE NEJHORŠÍ, URČITOU OBLAST SE VŠEMI NEROVNOUČNOSTMI.

BOD 1: STUPNĚ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ A SKLON SVAHU

KAŽDÝ STUPEŇ MÁ PODLE STOP OR GO PŘIDĚLENOU URČITOU INFORMACI, KTERÁ VÁS SEZNAMUJE O STAVU PRVOTNÍHO NEBEZPEČÍ (NAPŘ. STUPEŇ 4 RADÍ NEVSTUPOVAT NA SVAH O SKLONU 30° A VÍČ).

BOD 2: ROZEZNEJTE PŘÍZNAKY NEBEZPEČÍ

JAŘ SE ORIENTOVAT V TERÉNU? CO JE TO NOVÝ SNÍH? NA VŠECHNY OTÁZKY SI ODPOVÍDEJTE PO DŮKLADNÉM ZHODNOCENÍ VAŠEHO POZOROVÁNÍ!

POSOUZENÍ NEBEZPEČÍ

OTÁZKY JSOU KLADENY ZPŮSOBEM, CO JE NEBEZPEČNĚ PRO MNE NEBO PRO MOJI SKUPINU.

ODPOVĚĎ NA TYTO OTÁZKY LEŽÍ MEZI **ODPOVĚDNOSTÍ – ZKUŠENOSTÍ – ZNALOSTMI.**

STOP OR GO PŘIPOMÍNÁ VŠECHNY OTÁZKY, NA KTERÉ JE POTŘEBA SI PŘED A BĚHEM TŮRY ODPOVĚĎET NA TĚTO ÚROVNI.

ROZHODOVÁNÍ

STOP – JE SYMBOLICKÉ SHRNUTÍ REAKCÍ NA OTÁZKY, KTERÉ JSOU ROZHODUJÍCÍ PRO MOJI BEZPEČNOST. MŮŽEME SPOJIT VÍCE ALTERNATIVNÍCH ŘEŠENÍ. VYHNOUT SE KONKRÉTNÍ TŮŘE A VYRAZIT NA JINÝ KOPEC (REZERVNÍ ŘEŠENÍ) ČI POUŽÍT JINOU BEZPEČNĚJŠÍ TRASU. A NEBO TO PROSTĚ ZABALIT.

GO – NENAŠLI JSME ŽÁDNÉ NEBEZPEČÍ.

POZOR:

V ORIGINÁLNÍ VERZI SE VÁS KARTÁ NAPŘÍKLAD PTÁ, ZDA VE VAŠÍ SITUACI:

„JE PROTEBE NOVÝ SNÍH NEBEZPEČNÝ?“

A NE (JAKO V NĚKTERÝCH ŠPECIFICKÝCH VERZÍCH):

„JE NOVÝ SNÍH?“

POZNÁMKA:

URČITĚ VNÍMÁTE ROZDÍL V TĚCHTO DVOU OTÁZKÁCH. PROTOŽE POKUD BYCHOM KLADLI OTÁZKY STYLEM: JE NOVÝ SNÍH? JE NAVATÝ SNÍH? JE PROVLHLÝ SNÍH? TAK BYCHOM ASI VŮBEC NIKDY NEMOHLI VYRAZIT VEN!!!

STOP OR GO ROZHODOVACÍ STRATEGIE
 1. Zjistí si stupeň lavinového nebezpečí a sklon svahu
 2. Zaměř se především na tyto ukazatele lavinového nebezpečí:
 NOVÝ SNÍH, NAVATÝ SNÍH, PROVLHLÝ SNÍH, PRASKANÝ SVAH, VELMI VYSOKÉ ZAPOMENÍ NA SVAHY SE SKLONEM 30° A VÍČ, VYSOKÉ ZAPOMENÍ NA SVAHY SE SKLONEM 30° A VÍČ, ZNACNĚ ZAPOMENÍ NA SVAHY SE SKLONEM 30° A VÍČ, MÍRNĚ ZAPOMENÍ NA SVAHY SE SKLONEM 40° A VÍČ, NÍZKĚ ZAPOMENÍ NA SVAHY SE SKLONEM 40° A VÍČ

STUPEŇ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ
 1. NEBEZPEČÍ
 2. MĚRNĚ NEBEZPEČÍ
 3. ZNACNĚ NEBEZPEČÍ
 4. VYSOKÉ NEBEZPEČÍ
 5. VELMI VYSOKÉ NEBEZPEČÍ

SKLON SVAHU
 1. MĚRNĚ
 2. ZNACNĚ
 3. VYSOKÉ
 4. VELMI VYSOKÉ

ROZHODOVACÍ KRYVKA
 1. NEBEZPEČÍ
 2. MĚRNĚ NEBEZPEČÍ
 3. ZNACNĚ NEBEZPEČÍ
 4. VYSOKÉ NEBEZPEČÍ
 5. VELMI VYSOKÉ NEBEZPEČÍ

STUPEŇ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ
 1. NEBEZPEČÍ
 2. MĚRNĚ NEBEZPEČÍ
 3. ZNACNĚ NEBEZPEČÍ
 4. VYSOKÉ NEBEZPEČÍ
 5. VELMI VYSOKÉ NEBEZPEČÍ

SKLON SVAHU
 1. MĚRNĚ
 2. ZNACNĚ
 3. VYSOKÉ
 4. VELMI VYSOKÉ

ROZHODOVACÍ KRYVKA
 1. NEBEZPEČÍ
 2. MĚRNĚ NEBEZPEČÍ
 3. ZNACNĚ NEBEZPEČÍ
 4. VYSOKÉ NEBEZPEČÍ
 5. VELMI VYSOKÉ NEBEZPEČÍ

EVROPSKÁ STUPNICE LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ

PREVÁŽNĚ BEZPEČNÉ PODMÍNKY PRO TŮRY (ZHRUBA 1/3 ŽIVY)
 - SNĚHOVÁ POKRYVKA JE CELKEM DOBRĚ ZPEVNĚNÁ
 - SESUV LAVINY BUDU PRÁVĚDOPodobné JEN PŘI ZVÝŠENÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ*) A TO JEN VYŠEČNĚ NA STRMÝCH SVAZÍCH
 - MUŽE DOJÍT KE SPONTÁNNÍMU SESUVU A TO POUZE LAVIN MALÝCH ROZMĚRŮ NEBO SPLAZŮ

PREVÁŽNĚ BEZPEČNÉ PODMÍNKY PRO TŮRY AŽ NA NĚKTERÉ UVEDENÉ NEBEZPEČNÉ STRMÉ SVAHY**) (NORMÁLNÍ SITUACE (ZHRUBA 1/3 ŽIVY))
 15 - 30 CM NOVOHO SNĚHU ZA BEZVĚTRÍ
 - 15 - 30 CM NOVOHO SNĚHU PŘI PŮSOBNÍ VĚTRU
 - POUZE NĚKTERÉ UVEDENÉ STRMÉ SVAHY** VYKÁŽUJÍ JEN STŘEDNÍ STABILITU. LIDSKÁ JE SNĚHOVÁ POKRYVKA VCELEK DOBRĚ ZPEVNĚNÁ
 - K SESUVU LAVIN MUŽE DOJÍT OBZVLÁŠTE PŘI ZVÝŠENÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ***) A TO PŘEDVŠÍM NA UVEDENÝCH STRMÝCH SVAZÍCH**)
 - STALE SE NEODČEKÁVÁ SESUV VĚTRICH SPONTÁNNICH LAVIN

TŮRY VYZADUJÍ UŽ ZPŮSOBNÉ POSOUZENÍ (PŘESAHUJÍCÍ BLÍZKE ZKŮŠENOSTI) MOŽNOSTI JEDNOTLIVÝCH TŮR JSOU OMEZENÉ (ZHRUBA 1/3 ŽIVY) (PRO NEZDŮRANĚ TO ZNAČENÁ NA ORIENTACI TŮR - NEODRACEME JS SITUACI)
 20 - 40 CM NOVOHO SNĚHU ZA BEZVĚTRÍ
 15 - 30 CM NOVOHO SNĚHU PŘI PŮSOBNÍ VĚTRU
 - MNOHO UVEDENÝCH STRMÝCH SVAHŮ** VYKÁŽUJE POUZE STŘEDNÍ AŽ SLABOU STABILITU
 - K SESUVU LAVIN MUŽE DOJÍT PŘEDVŠÍM NA UVEDENÝCH STRMÝCH SVAZÍCH***) A TO UŽ PŘI MALÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ***)
 - OČEKÁVAT JE MOŽNÝ I SESUV SPONTÁNNICH LAVIN STŘEDNÍCH A VYŠEČNĚ I VELKÝCH ROZMĚRŮ

TŮRY VYZADUJÍ UŽ EXPERTNÍ POSOUZENÍ MOŽNOSTI JEDNOTLIVÝCH TŮR JSOU VELKĚ OMEZENÉ (PŘESAHUJÍCÍ BLÍZKE ZKŮŠENOSTI)
 40 - 70 CM NOVOHO SNĚHU ZA BEZVĚTRÍ
 30 - 50 CM NOVOHO SNĚHU PŘI PŮSOBNÍ VĚTRU
 - SNĚHOVÁ POKRYVKA JE NA VĚTŠÍNE STRMÝCH SVAZÍCH JEN SLABĚ ZPEVNĚNÁ
 - PRÁVĚDOPodobnost SESUVŮ LAVIN JE VELKÁ A TO JEN PŘI NEPŘÍMÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ***) A NA VELKÉM NĚKTERÝCH UVEDENÝCH STRMÝCH SVAHŮ**)
 - DÁ SE OČEKÁVAT SESUV MNOHA SPONTÁNNICH LAVIN STŘEDNÍCH ALE TAKĚ VELKÝCH ROZMĚRŮ

TŮRY JSOU VE VĚTŠINĚ PŘÍPADOCH ÚPLNĚ NEMOŽNÉ
 - NEDOPORUČUJEME SE OPOUŠTĚT ZA KŘÍŽENÍ OBÝDLI
 - DOPORUČUJEME SE EVAKUOVAT I JEN ČÁSTEČNĚ OHROŽENÁ OBÝDLI

KATASTROFICKÁ SITUACE
 NASTÁVA JEN VELMÍ RYCHLE, NEBEZPEČÍ VĚTRŮ RYCHLE ROZŠÍŘÍ
 70 - 100 CM NOVOHO SNĚHU ZA BEZVĚTRÍ
 50 - 80 CM NOVOHO SNĚHU PŘI PŮSOBNÍ VĚTRU
 - SNĚHOVÁ POKRYVKA JE SLABĚ ZPEVNĚNÁ A JE NESTABILNÍ V NĚKTERÝCH ROZMĚRŮ
 - K ČETNÝM SESUVŮM SPONTÁNNICH LAVIN VELKÝCH ROZMĚRŮ DOČÁZÍ I V NĚMĚ STRMÉM TERÉNU

5. VELMI VYSOKÉ NEBEZPEČÍ
 ZAPOMENÍ NA SVAHY SE SKLONEM 30° A VÍČ

3. ZNACNĚ NEBEZPEČÍ
 ZAPOMENÍ NA SVAHY SE SKLONEM 30° A VÍČ

2. MĚRNĚ NEBEZPEČÍ
 ZAPOMENÍ NA SVAHY SE SKLONEM 30° A VÍČ

1. NÍZKĚ NEBEZPEČÍ
 ZAPOMENÍ NA SVAHY SE SKLONEM 40° A VÍČ

1. V LAVINOVÉM ZPRÁVČI BÝVALÝ VĚTŠINOU BUDE URČENO POOLÉ, ORIENTACE, NADMORSKÁ VÝŠK, SÍLA ŽALIA TŮRY (DRUH, AROD)
 **) NÁLE DODATEČNĚ ZATÍŽENÍ - JEDNOTLIVÝ LIDŠÍ ČI PĚŠÍ
 ***) VELKÉ DODATEČNĚ ZATÍŽENÍ - VELKÁ SKUPINA BEZ ROZESTUPŮ, ROLBA, SKŮTR, OSTRĚL, LAVNY, APOD. STRMÉ SVAHY, SVAHY KTERÉ JSOU STRMĚJŠÍ NEŽ 100°
 SPONTÁNNÍ LAVINY, LAVINY LAVALANIE BEZ PŘEMĚHO PŮSOBNÍ OUVĚKA

LAVINY STRATEGIE

© JÁ A FRENKY, www.alpy4000.cz

STRÁNKA 6

NIVO TEST (ROBERT BOLOGNESI – FRANCIE)

TATO KARTIČKA JE OPĚT URČENA PRO CO NEJŠIRŠÍ SKUPINU UŽIVATELŮ. ZDE SE NA ROZDÍL OD STRATEGIE STOP OR GO NEPOSTUPUJE KROK ZA KROKEM, ALE JE POTŘEBA ZODPOVĚDĚT VŠECH 26 POLOŽENÝCH A DOBŘE MÍŘENÝCH OTÁZEK. TATO METODA NAVÍC NEVYCHÁZÍ Z LAVINOVÉ PŘEDPOVĚDI A TAK SI VLASTNĚ MŮŽETE VYTVOŘIT VLASTNÍ OHODNOCENÍ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ. A TO DOKONCE NA ZCELA LIBOVOLNÉM MÍSTĚ. MŮŽETE TAK PŘEDEJÍT PŘÍPADNÝM CHYBÁM ČI ODCHYLKÁM V SAMOTNÉ PŘEDPOVĚDI ODBORNÍKŮ, OVŠEM JE TO VŠECHNO VYVÁŽENO VAŠÍ ZVÝŠENOU SCHOPNOSTÍ POZOROVAT A HODNOTIT SITUACI VE VAŠEM OKOLÍ. A V TOM BY MOHL BÝT ZAKOPANÝ PES...

SAMOTNÝ NIVO TEST JE CELKEM JEDNODUCHÝ. PRINCIP SPOČÍVÁ V TOM, ŽE POSTUPNĚ ODPOVÍDÁTE NA POLOŽENÉ OTÁZKY. A POKUD ODPOVÍTE ANO, PŘÍČTETE NA STUPNICI (NA ORIGINÁLE NA OTOČNÉM KOLEČKU) HODNOTU, KTEROU JE OTÁZKA OHODNOCENA. JEDNÁ SE TAKOVÉ TRESTNÉ BODY, KAŽDÝ BOD JE VLASTNĚ PŘÍTEŽÍ. KDYŽ ZODPOVÍTE POSLEDNÍ OTÁZKU, NA STUPNICI VEDLE NALEZNETE URČITOU BARVU (POKUD MÁTE ORIGINÁL, OBRÁTÍTE CELOU KARTIČKU A NA DRUHÉ STRANĚ KOLEČKA ŠTĚSTÍ NALEZNETE GRIMASU), KTERÁ VÁM ZCELA JEDNOZNAČNĚ NAPOVÍ, JAK TO S LAVINAMI PODLE VÁS VLASTNĚ VYPADÁ.

MŮJ TIP:

KDYŽ SE ZAMYSLÍTE A PODÍVÁTE SE NEJPRVE NA BODOVÉ OHODNOCENÍ OTÁZEK, ZJISTÍTE, NA CO SI PŘEDEVŠÍM MÁTE NA TŮŘE DÁVAT POZOR. A TYTO VĚCI SI ÚZKOSTLIVĚ HLÍDAT.

Nivo Test
JÁ A FRENKY PODLE ROBERTA BOLOGNESI A SEBE
POKUD ODPOVÍTE ANO, PŘÍČTĚTE DĀNOU HODNOTU!

DEŠŤ V PRŮBĚHU POSLEDNÍCH 2 DNŮ? +3
SNĚŽENÍ > 20 CM V PRŮBĚHU POSLEDNÍCH 3 DNŮ? +1
TRANSPORT SNĚHU (VĚTREM) V PRŮBĚHU POSLEDNÍCH 5 DNŮ? +3
TEPLŮTA VZDUCHU > 0°C? +1
SNÍŽENÁ VIDITELNOST? +3

HLUBOKÝ SNĚH (CHODĚC SE PRŮPADÁ 20 AŽ 40 CM)? +3
VELMI HLUBOKÝ SNĚH (CHODĚC SE PRŮPADÁ 40 CM A VÍCE)? +5
VLHKÝ SNĚH (UDĚLÁTE ZE SNĚHU V POKOŘĚ KOULI)? +2
NEPRAVĚDELNÝ SNĚHOVÝ PROFIL? +1
SNĚH "DUNĚ" NEBO SE VYLAMUJE? +5
SLABÁ MEZIVRSTVA? +3

* PRAVĚDĚPODORNĚ Z KRUP NEBO Z PŘEMĚNĚNÝCH ZRN SNĚHU ULOŽENÉHO NA STINNÝCH SVAZÍCH BEHEM JEDNÉ PERIODY S MRÁZIVÝM A JASNÝM POČASÍM

LAVINY SESOUVAJÍCÍ SE BĚHEM DNEŠNÍHO DNE? +4
LAVINY, KTERÉ SPADLY VČERA NEBO PŘEDEVČÍREM? +2
PRASKLINY VYSKYTUJÍCÍ SE VE SNĚHOVÉ POKRYVCE? +1

CESTA BEZ PŘÍROZENÉ OCHRANY?
EXPOZOVANÁ CESTA (LEDOVCOVÉ TRHLINY, SĚRAKY, ...) +1
MÁLO POUŽÍVANÁ CESTA? +1
CESTA V PRUDKÉM SVAHU (30° A VÍCE)? +4
STRMÉ SVAHY (30° A VÍCE) LEŽÍCÍ NAD CESTOU? +2
KONVEXNĚ KLENUTÝ STRMÝ SVAH? +1

NEZKUŠENÝ ÚČASTNÍK? +1
MÁLO FYZICKY ZDATNÝ ÚČASTNÍK? +1
ÚČASTNÍK BEZ LOPATY, SONDY A LAVINOVÉHO PŘÍSTROJE? +1
SKUPINA S VÍCE JAK 5 A MĚNĚ JAK 3 ÚČASTNÍKY? +1
SKUPINA BEZ VZDĚLÁNÍ O ZÁCHRANĚ V HORÁCH? +1

VÝSLEDEK JE PLATNÝ POUZE V PŘÍPADĚ, ŽE ODPOVÍTE NA VŠECHNY OTÁZKY!!!

15-20: SITUACE SE JEVI JAKO, ŽE JE VŠE V POKOŘĚ
- ZUŠTAŇTE ALE OŠTRAŽTE A NEUSTÁLE SLEDUJTE VÝVOJ POČASÍ A VŠIMĚJTE SI PEČLIVĚ PŘÍPADNÝCH ZMĚN VE SNĚHOVÉ POKRYVCE

10-15: SITUACE JE MINIMÁLNĚ POCHYBNÁ
- CESTA JE SCHŮDNÁ JEN S VELKOU OPATRNOSTÍ
- VYVARUJTE SE NEBEZPEČNÝM MÍSTŮM
- PROCHÁZEJTE Z JEDNOHO CHRÁNĚNÉHO MÍSTA KE DRUHÉMU

5-10: SITUACE JE ŠPATNÁ
- POKUD NĚDOJDE KE ZMĚNĚ, ZŘEKŇTE SE PROZATÍM PLÁNOVANÉ CESTY!!!

BUŇTE OPATRNÍ, VĚDY EXISTUJE NĚJAKĚ TO RIZIKO!!!

S.O.S.

Tržkové volání pro EVROPU	112	ČESKÁ REPUBLIKA	155
RAKOLSKO	140	Křivonose	499 433 239
ITALIE	118	SLOVENSKO (hrob)	18300
SVYČARSKO	1414	Vysoké Tatry	+421 52 442 28 20
FRANCIE	18	Nízké Tatry - sever	+421 44 559 15 79

INFORMACE

TYROLSKO	+43 (0)5 12 15 88	WWW.LAWNE.IT
SALCBURSKO	+43 (0)6 62 15 88	WWW.LAWNE.AT
VORARLBERSKO	+43 (0)55 22 15 88	WWW.LAWNE.AT
KÁRNATENSKO	+43 (0)4 63 15 88	WWW.LAWNE.AT
BAVORSKO	+49 (0)89 92 14 12 10	WWW.LAWNE.WARDIENST.BAYERN.DE
ITALIE	+39 (0)4 61 23 00 30	WWW.AWEL.IT
SVYČARSKO	+41 (0) 81 187	WWW.SLFCHWALANCHE
FRANCIE	+33 (0)636 68 10 20	WWW.METEO.FR/TEMPS/FRANCE/WALANCHES
ŠPANĚLSKO	+34 (0)9 33 25 63 91	WWW.ICC.ES/MALLAUS/CASTELLA
SLOVENSKO	+421 44 559 16 95	WWW.HZS.SK
ČESKÁ REPUBLIKA	606 157 921	WWW.HORSKA.SLUZBA.CZ

2. TU SAMOU HŮLKU ZDMHNOUT

3. VOLNĚ PŘILOŽIT DRUHOU HŮLKU A NECHAT JI SVISLE VŠET

- POKUD SE HRŇOT ZAPÍCHNE PŘED OTISK KONCE HŮLKY -> MĚNE NEZ 30°
- POKUD SE HRŇOT ZAPÍCHNE DO OTISKU KONCE HŮLKY -> 35°
- POKUD SE HRŇOT ZAPÍCHNE ZA OTISK KONCE HŮLKY -> MĚNE NEZ 35°

ODHAD SKLONU SVAHU

1. OBTISKOUT HŮLKU

PLATNÝ PŘEDPOKLAD: STEJNĚ DLOUHĚ HŮLKY

PRO KAŽDÝ PŘÍPAD:

- NEVSTUPUJTE DO UŽAŘENÝCH OBLASTÍ
- NECHODTE NA TŮŘU SAMI
- OBSTAREJTE SI PŘEDPOVĚDI POČASÍ, LAVINOVOU SITUACI, MÍSTNÍ INFORMACE
- POUŽÍVEJTE VHDNĚ ZÁCHRANNÍ VYBAVENÍ, KTERÉ UMÍTE SOUČASNĚ BEZPEČNĚ POUŽÍVAT
- ZKONTROLUJTE SI STAV VAŠICH ZÁCHRANNÝCH PROSTŘEDKŮ PŘED ODDCHODEM
- OZNAČTE SVŮJ PLÁN TRASY NĚJAKĚ DALŠÍ ZODPOVĚDNĚ OSOUBĚ
- PLÁNUJTE SVOJÍ TŮŘU S ČASOVÝMI REZERVAMI
- PAMATUJTE PŘI TOM NA ČAS POTŘEBNÝ K POZOROVÁNÍ A K POSOUZENÍ
- RÍDTE SE RADAMI ZKUŠENÝCH LIDI
- UDRŽUJTE BEZPEČNĚ ROZESTUPY (10 M VÝSTUP 30 - 60M SJEZD, NĚKDY I PO JEDNOM)
- SNAŽTE SE MAXIMÁLNĚ SOUSTŘEDIT NA VNÍMÁNÍ DOBLIVA VŠEHO OKOLO VÁS
- BUŇTE OPATRNÍ NA MÍSTĚ, NA KTERÝCH MŮŽE BYT OHROŽENA VAŠE TRASA
- BUŇTE JEŠTĚ VÍCE OPATRNÍ, POKUD NEJSTE NAVAZANI NA LANO
- V PŘÍPADĚ NĚŠTĚSTÍ PŘILÍŽ NEODDALUJTE PŘÍVOLÁNÍ PRVNÍ POMOCI: CHATAŘ, HORSKÝ VŮDCE, HORSKÁ SLUŽBA ČI OBLUHA VLEKŮ NEBO LANOVKY

3X3 (WERNER MUNTER – ŠVÝCARSKÝ SAC)

METODA PRO „POKROČILEJŠÍ“. ČÁSTEČNĚ SE PŘEKRÝVÁ S METODOU „STOP OR GO“, ALE NĚKTERÉ OTÁZKY UŽ VYŽADUJÍ VÍCE ZKUŠENOSTÍ A ZNALOSTÍ. MNOHÉ Z VÁS BY TAKÉ MOHLO ODRADIT MNOŽSTVÍ OTÁZEK, NA KTERÉ SI MUSÍTE V RÁMCI TOHOTO POSTUPU ODPOVĚDĚT. ALE O TO JE TAKÉ KVALITNĚJŠÍ !!! A VE SPOJENÍ S REDUKČNÍ METODOU POMALU ZTRÁCÍ KONKURENCI! TATO METODA VYCHÁZÍ Z KOMBINAČNÍHO MYŠLENÍ, ZNÁMÉHO Z POSTUPŮ UŽÍVANÝCH NAPŘ. PŘI RASTROVACÍM POSUZOVÁNÍ VĚDECKÝCH POZNATKŮ. JE TO STANDARDIZOVANÝ PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ, SESTÁVAJÍCÍ ZE STÁLE NA SOBĚ NEZÁVISLÉ ZKVALITŇOVÁNÍ ZÍSKÁVANÝCH INFORMACÍ. V NAŠEM PŘÍPADĚ SE KOMBINUJÍ **TŘI KRITÉRIA: PODMÍNKY, TERÉN A ČLOVĚK.** TA SE PODROBUJÍ STÁLE DETAILNĚJŠÍMU PRŮZKUMU NA

REGIONÁLNÍ, LOKÁLNÍ A ZONÁLNÍ ÚROVNI, PODOBÁ SE TO JAKÉMUSI FILTRU, KDY JEDNOTLIVÉ VLASTNOSTI MOHOU BÝT V TOMTO "ZOOM EFEKTU" ZVĚTŠENY. JE TO BEZPEČNOSTNÍ SÍŤ TVOŘENÁ TŘEMI SÍTĚMI, KTERÉ SE NAVZÁJEM PŘEKRÝVAJÍ (VIZ TABULKA, POŘADÍ DŮLEŽITOSTI VŠAK NESMÍ BÝT PŘEHOZENO):

DOMA - REGIONÁLNÍ FILTR VYCHÁZÍ Z PŘEDPOKLADU, ŽE NEJDEME NA TÚRU ZA SVÝM CÍLEM ZA KAŽDOU CENU A BEZ JAKÝCHKOLIV INFORMACÍ, A ALESPŮŇ UDĚLÁME TO ZÁKLADNÍ A SITUACI POSOUDÍME MINIMÁLNĚ NA ZÁKLADĚ DOSTUPNÝCH INFORMACÍ, PROGNÓZ A PROSTUDOVÁNÍ RŮZNÝCH DALŠÍCH DOPLŇUJÍCÍCH MATERIÁLŮ.

V OBLASTI - LOKÁLNÍ FILTR ZNAMENÁ POSOUZENÍ SITUACE A VOLBY TRASY S VARIANTAMI Z MÍSTA NAŠÍ PŘEDSUNUTÉ ZÁKLADNÍ NEBO VÝCHOZÍHO BODU (HORSKÁ CHATA, APOD.) NA ZÁKLADĚ VLASTNÍHO POZOROVÁNÍ A PRŮBĚŽNÉHO ZPŘESŇOVÁNÍ.

PŘÍMO V MÍSTĚ - ZONÁLNÍ FILTR JE OHODNOCENÍ SITUACE NA MÍSTĚ TĚSNĚ PŘED OKAMŽIKEM VSTUPU DO LAVINAMI OHROŽOVANÉHO PROSTORU, KDY DOCHÁZÍ K POSLEDNÍMU POSOUZENÍ STABILITY SVAHŮ NA NICHŽ NEBO V JEJICHŽ BLÍZKOSTI SE BUDEME POHYBOVAT.

VÝSLEDKEM JE STANOVENÍ NEJBEZPEČNĚJŠÍ TRASY A KONEČNÉHO ROZHODNUTÍ.

METODA 3x3 NÁS VEDE ASPŮŇ K MINIMÁLNÍMU PŘEMÝŠLENÍ A PLÁNOVÁNÍ, VNUKÁVÁ NÁM JAKÉSI DEFENZIVNÍ CHOVÁNÍ, PŘÍZNAČNÉ PRO TOHO, KDO LYŽUJE NEBO LEZE V HORÁCH NEJEN TŘEBA DESET, ČTRNÁCT DNÍ V ROCE, ALE KAŽDÝ DRUHÝ ZIMNÍ DEN!

STRATEGIE 3X3		PODMÍNKY	TERÉN	ČLOVĚK	
DOMA	REGIONÁLNÍ FILTR - PLÁN TÚRY S RŮZNÝMI ALTERNATIVAMI	lavinová předpověď (stupeň lavinového nebezpečí) předpověď počasí (televize, noviny) údaje (telefonicky) od lokálních znalců a důvěryhodných osob (chatař, horský vůdce) -další informace (internet, ...)	- mapa 1:25.000 - průvodce - fotky - vlastní znalosti	- kdo půjde pravděpodobně s námi? - fyzická kondice a psychická připravenost - vybavení - zkušenosti, vzdělání, záchrana - kdo nese zodpovědnost?	ROZDÍLNÉ INFORMACE (PŘEDPOKLAD/SKUTEČNOST)
V OBLASTI	LOKÁLNÍ FILTR (KAM AŽ MŮŽE OKO ČI DALEKOHLÉD DOHLÉDNOUT) - VOLBA TRASY S RŮZNÝMI VARIANTAMI PODLE PODMÍNEK	SNIH - všeobecné sněhové podmínky - tvorba převějí - kritické množství nového sněhu a další příznaky stupňující lavinové nebezpečí NENÍ DNES VŠE OPAČNĚ: - nejsou jižní svahy nebezpečnější než severní - není bezpečnější ve vyšších polohách - prověření zprávy o lavinové situaci a její zpřesnění POČASÍ (TENDENCE) - viditelnost, oblačnost - vítr - srážky - teplota	JE SPRÁVNÁ MOJE PŘEDSTAVA O TERÉNU? - prověřit: reliéf terénu rozlohu orientace svahů sklonů svahů přítomnost starších stop - POSOUDIT zjištěné eventuální stopy s ohledem na terén a sněhové podmínky	- kdo je v mé skupině - kontrola vybavení - kontrola píepsů - kdo je ještě s námi na cestě a chybí, eventuálně koho z túry vyloučit - co nás čeká po cestě (prohovořit se skupinou) - neustálá kontrola časového plánu podle kondice a zkušeností skupiny	VLASTNÍ POZOROVÁNÍ RYCHLÉ A SPRÁVNÉ ROZHODOVÁNÍ PŘED TÚROU
PŘÍMO NA MÍSTĚ	ZONÁLNÍ FILTR - SLEDOVÁNÍ TERÉNU, - OHODNOCENÍ STABILITY JEDNOTLIVÝCH SVAHŮ, - STANOVENÍ AKTUÁLNÍ TRASY VÝSTUPU, - PŘÍPADNĚ TEST STABILITY	kontrola množství nového sněhu kontrola výskytu nahromaděného navátého sněhu viditelnost sluneční záření předpokládaný rozsah a velikost lavin v závislosti na stupni lavinového nebezpečí zvážení dalších souvislostí s tím spojených na konkrétním svahu	- co je nade mnou? - co je pode mnou? - určení částí svahů s největším sklonem - orientace - vzdálenost hřebene - nadmožská výška - tvar svahu (reliéf)	- únava, disciplína, lyžařská technika - svah skutečně často ježděn? - taktika a technika vedení skupiny BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ: - rozestupy členů skupiny - vymezení určitého koridoru - vedení stopy (trasy) - stanovení jednotlivých míst se zastávkami ve svahu - stanovení míst, která nutno obejít	POSLEDNÍ PROVĚŘENÍ VŠEHO ROZHODNUTÍ JÍT NEBO NEJÍT!!!

REDUKČNÍ METODA (WERNER MUNTER – ŠVÝCARSKÝ SAC)

TAK TATO STRATEGIE JE UŽ **PŘEDEVŠÍM PRO FAJNSMEKRY, KTEŘÍ SI S LAVINAMI DÁVNO TYKAJÍ!** JEDNÁ SE O JAKOUSI NADSTAVBU METODY 3 X 3. VŘELE DOPORUČUJI! PRÁVĚ V KOMBINACI S METODOU 3 X 3 NÁM DÁVÁ DOSTATEK PROSTORU SI VČAS A DŮKLADNĚ PŘIPRAVIT BEZPEČNOU TÚRU.

KAŽDÁ ČINNOST V ZIMNÍCH HORÁCH JE SPOJENÁ S NEBEZPEČÍM A RIZIKEM. HOVOŘIT ZDE O BEZPEČÍ ČI JISTOTĚ BY BYLO NEUPŘÍMNÉ A POŠETILÉ. JE ZŘEJMÉ (A STATISTIKA LAVINOVÝCH ÚRAZŮ TO POTVRZUJE), ŽE JEDNOTLIVÉ SVAHY SKRÝVAJÍ ROZDÍLNÁ NEBEZPEČÍ. PROTO BYLA VYPRACOVÁNA METODA, ZALOŽENÁ NA HŘE S PRAVDĚPODOBNOSTÍ A STATISTIKOU. NEBUDEME SE SNAŽIT ROZPOZNAT VŠECHNA NEBEZPEČÍ V TERÉNU, PROTOŽE K TOMU NEMÁME MOŽNOSTI, ALE STANOVÍME SI HORNÍ HRANICI NEBEZPEČÍ, JAKÉSI ZBYTKOVÉ RIZIKO, KTERÉ JSME SCHOPNI NEBO SPÍŠ OCHOTNI PŘIJMOUT.

1. OPĚT VYJDEME ZE ZNALOSTI STUPNĚ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ. TO SI OHODNOTÍME JAKÝMSI POTENCIÁLEM LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ
2. DÁLE SE ZAMĚŘÍME SE NA TŘI ZÁKLADNÍ FAKTORY, JEJICHŽ VLIV JE MOŽNĚ STATISTICKY ZPRACOVÁVAT A URČITÝM ZPŮSOBEM OHODNOTIT. MY SI JE OHODNOTÍME POMOCÍ TZV. REDUKČNÍCH FAKTORŮ A TY PAK DOSADÍME DO PRIMITIVNÍHO VZOREČKU
3. VÝSLEDEK TOHOTO RYCHLÉHO VÝPOČTU NÁM DÁ JEDNOZNAČNOU ODPOVĚĎ A BUDE JEN NA NÁS, JAK S NÍ NALOŽÍME

$$\text{AKCEPTOVATELNÉ RIZIKO} = \frac{\text{POTENCIÁL LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ}}{\text{SKLON SVAHU} \times \text{EXPOZICE SVAHU} \times \text{LIDSKÝ FAKTOR}} \times 1$$

POZNÁMKA:

V RÁMCI IKARU SE PŘEDBĚŽNĚ UVAŽUJE, ŽE AKCEPTOVATELNÉ RIZIKO PRO ZÁCHRANNOU AKCI BY MOHLO BÝT MAXIMÁLNĚ $\times 2!!!$

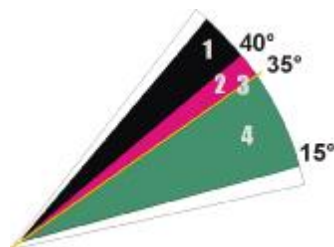
STUPEŇ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ:

ZNAMENÁ TO, ŽE LAVINOVÁ PŘEDPOVĚĎ A OD NÍ ODVOZENÝ POTENCIÁL NEBEZPEČÍ JSOU PRO NÁS VÝCHOZÍM BODEM!!! ZA POVŠIMNUTÍ STOJÍ, ŽE STUPEŇ 3 - ZNAČNĚ NEBEZPEČÍ, JE UŽ DVAKRÁT TAK ŠÍROKÝ NEŽ STUPEŇ 2 - MÍRNĚ NEBEZPEČÍ. MŮŽEME TAKÉ POUŽÍT MEZIHODNOTY, PODLE ZKUŠENOSTI.

A) REDUKČNÍ FAKTOR PRVNÍ TŘÍDY - SKLON SVAHU (SKLON NEJSTRMĚJŠÍ ČÁSTI)

POLOVINA VŠECH SKIALPINISTICKÝCH LAVIN SPADNE NA SVAZÍCH S NEJSTRMĚJŠÍM ÚSEKEM PŘES 39°. SKLON SVAHU HRAJE KLÍČOVOU ROLI!!!! => REDUKČNÍ FAKTOR PRVNÍ TŘÍDY!!!

NEJSTRMĚJŠÍ PASÁŽ	REDUKČNÍ FAKTOR
40° A VÍC	1
36° - 39°	2
35°	3
30° - 34°	4

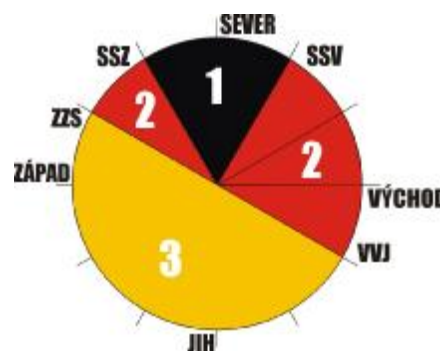
POZNÁMKA:

ZA STUPNĚ 3 (ZNAČNĚ NEBEZPEČÍ) NESMÍ BÝT TENTO REDUKČNÍ FAKTOR NIKDY VYNECHÁN!!!

B) REDUKČNÍ FAKTOR DRUHÉ TŘÍDY - ORIENTACE SVAHU KE SVĚTOVÝM STRANÁM (EXPOZICE)

DLOUHODOBÁ STATISTIKA PŘEDEVŠÍM SKIALPINISTICKÝCH LAVINOVÝCH NEHOD UKÁZALA, ŽE NEJNEBEZPEČNĚJŠÍ JSOU STRMÉ SVAHY VE STÍNU. NA SEVERNÍ POLOVINĚ (EXPOZICE Z-S-V) SE STANE 70 % VŠECH LAVINOVÝCH NEŠTĚSTÍ. JENOM V SEKTORU SEVER (SZ-S-SV) SE KONCENTRUJE VÍCE NEŽ 50 % VŠECH LAVINOVÝCH ÚRAZŮ. TO ZNAMENÁ, KDO SE VYHNE STRMÝM SVAHŮM V SEKTORU SEVER, SNIŽUJE RIZIKO ODTRHU LAVINY NA POLOVINU!

ORIENTACE SVAHU KE SVĚTOVÝM STRANÁM:

POZNÁMKA:

NEPLATÍ ZA MOKRÉHO SNĚHU, TEDY OBVYKLE NA JAŘE!!!

c) REDUKČNÍ FAKTOR TŘETÍ TŘÍDY - LIDSKÝ FAKTOR

LIDSKÝ FAKTOR	REDUKČNÍ FAKTOR
VELKÁ SKUPINA BEZ ROZESTUPŮ (tzn. 5 členů skupiny a více)	1
VELKÁ SKUPINA S ROZESTUPY (tzn. 5 členů skupiny a více)	2
MALÁ SKUPINA BEZ ROZESTUPŮ (tzn. do 5-ti členů skupiny)	2
MALÁ SKUPINA S ROZESTUPY (tzn. do 5-ti členů skupiny)	3

ROZESTUP $\geq$ MIN. 10M PŘI VÝSTUPU, PŘI SJEZDU MIN. 30M

DŮLEŽITÁ UPŘESNĚNÍ K REDUKČNÍ METODĚ:

VÝCHOZÍM BODEM ÚVAHY JE VŽDY STUPEŇ NEBEZPEČÍ, RESPEKTIVE POTENCIÁL NEBEZPEČÍ PRO NEVÝHODNÉ EXPOZICE. NEJSTRMĚJŠÍ PARTIÍ SE MYSLÍ SKUTEČNĚ NEJSTRMĚJŠÍ ČÁST SVAHU A NIKOLI MÍSTO, KDE SE LYŽAŘ PRÁVĚ NÁHODOU VYSKYTUJE.

SVAHY PROSTOUPENÉ SKALAMI JSOU VĚTŠINOU STRMĚJŠÍ NEŽ 39°, ZA STUPNĚ 3 NEPŘÍCHÁZĚJÍ PROTO V ÚVAHU. ZVLÁŠT NEBEZPEČNÉ MOHOU BYT NA JAŘE.

ČASTO JEŽDĚNÉ SVAHY ZNAMENÁ: ČETNÉ STOPY PO KAŽDÉM SNĚŽENÍ ("DIVOKÉ SJEZDOVKY", VARIANTY A MÓDNÍ TURY). POZOR, NE VŠECHNY TURY JSOU MÓDNÍ ZA VŠECH PODMÍNEK. A TAKÉ KOUSEK OD VYJEŽDĚNÉHO ÚSEKU UŽ TO MŮŽE BÝT NEBEZPEČNÉ! TOTO KRITÉRIUM ROVNĚŽ NEPLATÍ ZA JARNÍCH PODMÍNEK S MOKRÝM SNĚHEM.

ŽLABY, MULDY A TRYCHTYŘE JSOU KOMPLIKOVANÉ, PROTOŽE MAJÍ VĚTŠINOU MNOHO EXPOZICÍ, NAVÍC JSOU BOČNÍ STĚNY ZPRAVIDLA STRMĚJŠÍ NEŽ OSA ŽLABU.

REDUKČNÍ METODA NEZAHRNÚJE PARAMETRY JAKO JE NADMOŘSKÁ VÝŠKA, TVAR TERÉNU, ROZSAH SVAHU ČI NEBO BLÍZKOST HŘEBENE.

PŘI POSUZOVÁNÍ SKLONU NA MAPĚ POZOR NA SVAHY S PROFILEM TYPU S, KDE JSOU VE SKUTEČNOSTI VŽDY STRMĚJŠÍ MÍSTA, NEŽ ODPOVÍDÁ VRSTEVNICÍM V MAPĚ!

REDUKČNÍ METODA V TĚTO FORMĚ JE PLATNÁ PRO ALPY (MŮŽE BÝT UPRAVENA PRO JINÉ PODMÍNKY).

REDUKČNÍ METODA BY MĚLA PODNĚCOVAT K JEDNODUCHÉMU PŘEMÝŠLENÍ A KOMBINACÍM, REDUKČNÍ FORMULKU JE KAŽDÝ SCHOPEN SI ZAPAMATOVAT A POČÍTAT Z HLAVY. NAMÍSTO SLOŽITÉHO VYBAVENÍ JE TO "HIGH BRAIN AND LOW TECH". ČASTO SLÝCHANOU VÝTKOU JE, ŽE NEJSME PŘECE SCHOPNI ODHADNOUT STRMOST SVAHU S PŘESNOSTÍ NA JEDEN STUPEŇ. PROTO BUDIŽ ŘEČENA HRUBÁ ORIENTAČNÍ PRAVIDLA :

KDYŽ LYŽAŘ PŘI VÝSTUPU BEZ PŘEBYTEČNÉHO NAsAZENÍ HOLÍ ZAČNE JÍT "CIK-CAK", DOSAHUJE SVAH STRMOSTI 28–30°.

SVAHY PROSTOUPENÉ SKALAMI, BOČNÍ SVAHY MORĚN A SVAHY SE SESYPY VOLNÉHO SNĚHU JSOU ZPRAVIDLA STRMĚJŠÍ NEŽ 39°.

MĚŘÍME-LI STRMOST SVAHU NA MAPĚ 1:25.000, JSOU VRSTEVNICE PO DVACETI VERTIKÁLNÍCH METRECH. K MĚŘENÍ SKLONU POTŘEBUJEME SPECIÁLNÍ MĚŘÍTKO. POČÍTEJME S TÍM, ŽE MNOHÉ PROFILY SVAHŮ MOHOU MÍT TVAR PÍSMENE S (S KRÁTKÝMI KONKÁVNĚ NEBO KONVEXNĚ VYPOUKLÝMI ÚSEKY PŘEVÝŠUJÍCÍMI ODEČTENOU STRMOST). PROTO JE EFEKTIVNÍ STRMOST VŽDY VYŠŠÍ NEŽ NA MAPĚ.

I KDYŽ SE V ODHADU STRMOSTI ZMÝLÍTE, JE V REDUKČNÍ METODĚ DOSTATEČNÁ REZERVA. NAVÍC SI MŮŽETE REDUKČNÍ KRITÉRIA LIBOVOLNĚ UPRAVIT: NAPŘ. REDUKČNÍ FAKTOR 3 PRO NEJSTRMĚJŠÍ ÚSEKY 35°-37°.

REDUKČNÍ METODA JE SAMOZŘEJMĚ KRITIZOVATELNÁ POMŮCKA, NICMÉNĚ ZA VŠECH OKOLNOSTÍ NĚCO NABÍZÍ. VÝVOJ TĚTO METODY BUDE JISTĚ POKRACOVAT, POROVNÁNÍ ODHADŮ SE ZKUŠENOSTÍ Z DANÉHO TERÉNU JE VELMI DŮLEŽITÉ.

PŘÍKLAD:

CHYSTÁTE SE ZAJET KE MNĚ NA NÁVŠTĚVU A PŘITOM SI CHCETE SJET MAPU REPUBLIKY, TEDY SVAH SE SKLONEM 35° (PŘEČTENO Z MAPY 1:25.000), PŘÍPADNĚ NAŠE LAVINOVÁ PŘEDPOVĚĎ ŘÍKÁ ZNAČNĚ NEBEZPEČÍ – STUPEŇ 3, TEDY POTENCIÁL NEBEZPEČÍ 8. MUSÍME POUŽÍT PRVOŘADÝ REDUKČNÍ FAKTOR, TEDY SKLON - NEJSTRMĚJŠÍ PASÁŽ NEPŘESAHUJE 39° (HODNOTA 2, S – PROFIL), VYHNĚME SE SEKTORU SEVER (HODNOTA 3). V DOLNÍ ČÁSTI ZLOMKU VŠAK POTŘEBUJEME NEJMÉNĚ HODNOTU 8, ABY BYLA SPLNĚNA ZÁKLADNÍ PODMÍNKA, ŽE VÝSLEDEK NESMÍ BÝT VĚTŠÍ NEŽ 1. ZNAMENÁ TO, ŽE K TOMU, ABY BYLA TÚRA ZATÍŽENA PŘIJATELNÝM RIZIKEM, POTŘEBUJEME POUŽÍT JEŠTĚ NĚKTERÝ Z REDUKČNÍCH FAKTORŮ TŘETÍ TŘÍDY - NAPŘ. POKUD NENÍ SVAH ČASTO JEŽDĚNÝ, VE VELKÉ SKUPINĚ BUDEME DODRŽOVAT BEZPEČNOSTNÍ ODSUPY (HODNOTA 2) NEBO PŮJDEME V MALÉ SKUPINĚ S ODSUPY (HODNOTA 3).

PŘIJATELNÉ RIZIKO JE PAK: $8 : (2 \cdot 3 \cdot 2) = 0,66$ NEBO $8 : (2 \cdot 3 \cdot 3) = 0,44$. VELIKOST PŘIJATELNÉHO RIZIKA TEDY MŮŽEME VHODNOU VOLBOU FAKTORŮ (ROZUMĚJ VHODNOU TAKTIKOU SJEZDU NEBO VÝSTUPU) SNIŽIT. METODA JE VĚDOMĚ KONCIPOVANÁ TAK, ŽE PŘIJATELNÉ (ZBYTKOVÉ) RIZIKO NIKDY NENÍ NULA, PROTOŽE POHYB V HORSKÉM TERÉNU JE VŽDYCKY RISKANTNÍ.

ORIENTACE SVAHU KE SVĚTOVÝM STRANAM	REDUKČNÍ FAKTOR
Vjedeme do sektoru SEVER: SZ (včetně)-S -SV (včetně)	1
Vjedeme do sektoru ZZS (včetně)-SSZ a doSSV - VVJ (včetně)	2
Vyhňeme se celé severní polovině: ZZS (včetně)-S-VVJ (včetně)	3
Vyhňeme se všem v lavinové předpovědi jmenovaným kritickým svahům	4
Vjedeme do často ježděného svahu	2

ZLATÉ PRAVIDLO (posouzení rizika bez výpočtu):

- A)
- a) při 1. stupni lavinového nebezpečí (NÍZKÉ) stačí zvolit pouze JEDEN LIBOVOLNÝ redukční faktor.
  - b) při 2. stupni lavinového nebezpečí (MÍRNÉ) stačí zvolit pouze DVA LIBOVOLNÉ redukční faktory.
  - c) při 3. stupni lavinového nebezpečí (ZNAČNÉ) MUSÍME použít:
JEDEN REDUKČNÍ FAKTOR 1. TŘÍDY,
JEDEN REDUKČNÍ FAKTOR 2. TŘÍDY,
JEDEN REDUKČNÍ FAKTOR 3. TŘÍDY!!!
- B) pokud při 3. stupni lavinového nebezpečí (ZNAČNÉ) nemůžeme použít ŽÁDNÝ REDUKČNÍ FAKTOR 2. TŘÍDY (například proto, že je mokrá sněžná pokrývka) MUSÍME ZAPOMENOUT NA SVAHY O SKLONU VĚTŠÍM JAK 35° A ZÁROVEŇ ZACHOVÁVAT ROZESTUPY (MIN. 10M PŘI VÝSTUPU, PŘI SJEZDU MIN. 30M).
- C) PŘI 3. STUPNI LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ (ZNAČNÉ) SI MUSÍME ODPOVĚDĚT NA 3 OTÁZKY:
- 1. JSEM NA SVAHU O SKLONU MENŠÍM JAK 40°?
  - 2. JSEM MIMO SEKTOR SEVER?
  - 3. MÁM ROZESTUP?

3x ANO P OK

LAVINY STRATEGIE

STRATEGIE REDUKCE LAVINOVÉHO RIZIKA (STEPHAN HARVEY)

(OPĚT NA ZÁKLADĚ DOPORUČENÍ PANA W. MUNTERA (TÉMĚŘ VŠECH) VYTVOŘIL LAVINOVÝ EXPERT STEPHAN HARVEY, HORSKÝ VŮDCE A ČLEN INSTITUTU PRO VÝZKUM SNĚHU A LEDU V DAVOSU, TEDY UZNÁVÁNO PŘEDEVŠÍM HOROLEZECKÝM SVAZEM SAC VE ŠVÝCARSKU. VYDÁNA V ROCE 2002)

TATO KARTA OBSAHUJE VŠE, CO JSME DOPOSUD PROBÍRALI A NAVÍC SE ZDE VE VĚTŠÍ MÍŘE KONEČNĚ OBJEVUJE I SNĚHOVÝ PROFIL. JE ZDE NAVÍC ZOHLEDNĚNO MNOHEM VĚTŠÍ MNOŽSTVÍ DALŠÍCH RŮZNÝCH PODPŮRNÝCH UKAZATELŮ.

JE LOGICKY ČLENĚNA DO BAREVNÉ ŠKÁLY ČERVENÁ – ORANŽOVÁ – ZELENÁ (VÝZNAM BAREV JE VÝMLUVNÝ).

!!!TATO STRATEGIE JE ASI NEJLEPŠÍ PRO POUŽITÍ PŘI VAŠI PRAXI!!!

!!!VYUŽIJETE JI JAK PŘI PLÁNOVÁNÍ TURY, TAK I PŘI TŮŘE SAMOTNÉ!!!

DOPORUČENÝ POSTUP:

1. NACVIČ SI PERFEKTNĚ A V PRAXI ZÁCHRANU (VČETNĚ POUŽITÍ LAVINOVÝCH ZÁCHRANNÝCH PROSTŘEDKŮ)!!!
2. NAUČ SE HODNOTIT SNĚHOVÝ PROFIL (I NA PŮHLAD NA POVRCHU), TEST STABILITY (KLOUZAVÝ BLOK)!!!
3. POKUS SE VYUŽIT PŘI PLÁNOVÁNÍ TURY STRATEGII 3X3!!!
4. ZHODNOŤ STUPEŇ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ!!!
5. ZHODNOŤ SKLONY SVAHŮ VE TVÉM OKOLÍ (VÝSTUP I SJEZD) PODLE TABULKY!!!
6. DODRŽUJ ZÁSADNÍ BEZPEČNOSTNÍ PRAVIDLA POSTUPU!!!
7. STÁLE HODNOTĚ JEDNOTLIVÉ FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ RIZIKO PÁDU LAVINY VE TVÉM OKOLÍ!!!
8. MYSLI STÁLE O NĚKOLIK KROKŮ NAPŘED (KDO JE VE TVÉM OKOLÍ, ZMĚNY POČASÍ, KVALITA SNĚHU, ...)!!!
9. POKUŽ ZTRATÍŠ JISTOTU, POKUS SE OPATRNĚ UKONČIT TŮRU!!!

- FAKTORY ZVYŠUJÍCÍ RIZIKO

VELKÁ SKUPINA - 3 A VÍCE (PŘILIS VELKÉ ZATÍŽENÍ) - OPATRNĚ NA DISCIPLINOVANOST	NEVHODNÉ ZATÍŽENÍ - TRAVELKY V HORNÍCH PARTIÍCH SVAHU - VSTUP DO MÍST S NAVATÝM SNĚHEM - BEZ ROZESTUPŮ
ČERSTVÉ NAVATY SNĚH - PŘI DELANÍ OTOČEK - VÝSAZENÍ PRÁMENE - DĚLANÍ PŘI PŘEMĚNĚ - STÁLE SLEDUJTE VTR	KRITICKÉ TVARY: MULDY, ŽLABY - OBLAST POZOR NA ÚZKÉ ŽLABY (TY NEZTĚ SÁM) - SVAH VÁHOU VELKÉ SNADNO UVOLNIT
KRITICKÉ MNOŽSTVÍ NOVÉHO SNĚHU - 80-90CM STRUŽNÍ NEBEZPEČÍ - SVAH S VÍCESTRANNÝM ÚZEMÍ - IZA POSLEDNÍ PERIODU - SNĚŽENÍ A PŘI BEZVĚTRÍ	NEVHODNÁ ORIENTACE - V ZIMNÍCH MĚSÍCÍCH SEVER (TĚMĚŘ 70% LAVIN) - NA JARĚ JIH
MNOHO ROZDLIŽNÝCH SNĚHOVÝCH VRSTEV - VZLÁST POZOR NA VYSAZENÍ - RŮZNÉ VYSAZENÍ V TVRDOSTI - JEDNOTLIVÝCH VRSTEV	SVAH NADE MNOU? NEVYSYPĚ SE NA MNE? - PŘÍPRAVA TURY - ODHAD SKLONU
NÁHLĚ MASIVNÍ OTEPLENÍ - POZOR! NA NAVRAT V - ODPOLEDNÍCH HODINÁCH - NA CHATU - VYPADÁVAJÍ CELE SVAHY	HŘEBENY, SEDLA - ZA SPÁTNÉ VIDITELNOSTI - ZA SILNĚHO VĚTRU - NAVĚTRNÁ A ZÁVĚTRNÁ STRANA
SPÁTNÁ VIDITELNOST - RADŠÍ TŮRU UKONČIT (NELZE SLEDUJTE OKOLÍ)	SVAH S PROSTUPUJÍCÍMI SKÁLAMI - KÁMEN JIMÁ TEPLU, POZOR - TEDY NA JARĚ PŘI OTEPLENÍ
ALARMUJÍCÍ ZNAKY: ČERSTVÉ LAVINY V OKOLÍ	NEBEZPEČÍ PADŮ? EXPOZOVANÁ CESTA? - LEDOVEC - SKALNÍ PRAHY
PRASKAVÉ ZVUKY PŘI CHŮZI - JASNĚ ZNÁMKY NESTABILITY - SNĚHOVÝCH VRSTEV!!! - KONEC TURY!!!	DOBRY POCIT: NENECH SE UNĚST!!! KRITICKY POSUŽUJ VŠECHNA RIZIKA!!! - SVAH JE PODE MNOU - POZOR ALE, AT SE NEDOSTANĚTE - DO BLÍZKOSTI ODRHOVÉ ZONY!!!
ŠPÁTNÝ POCIT, PŘEDTUCHA: KONEC!!! BYŤ STÁLE VE STŘEHU!!!	VHODNÁ ORIENTACE - VIZ. OPAK NEVHODNÉ ORIENTACE
MÁLO VRSTEV NEBO PODOBNÉ - LEPŠÍ PODMINKY PRO PŘENOS ZATÍŽENÍ (PŘENOS JE PLYNULEJŠÍ)	HŘBET - ČASTO VYFOUKANÝ SNĚH
ČASTO JEŽDNÉ SVAHY - SESEDÁNÍ A ZPEVŇOVÁNÍ SVAHU - PROHÍBÁ RYCHLEJŠÍ - PŘES TO BUDETE VE STŘEHU - I TAM TO MŮŽE SLEHT	
DISCIPLINOVANÁ A PŘEDEVŠÍM MALÁ SKUPINA - NEJVIŠE 4 LIDÉ - ROZESTUPY!!!	DEFENZIVNÍ VOLBA TRASY - VĚDY, POKUD SI NEBUDETE - NAPROSTO JÍSTI, POVAŽUJTE SVAH - ZA NEBEZPEČNÝ!!!
SNĚHOVÝ PROFIL - NELEDETE OBLAST - MÁLO PEVNĚ VRYTÝ - SLEDUJTE, CO JE NAD NIM - A SPRÁVNĚ VŠE VYHODNOTTE - UDEJTE TESTY STABILITY	PODLE STEPHANA HARVEY A SERE JÁ A FRENKY

+ FAKTORY SNIŽUJÍCÍ RIZIKO

STUPNĚ LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ

1: 25 000 (VRSTEVNICE PO 20 M)

20° 25° 30° 35° 40°

VYSOKÉ RIZIKO

NÍZKÉ RIZIKO

NESTŘEMNĚJŠÍ MÍSTO

NESTŘEMNĚJŠÍ MÍSTO

!!!LAVINOVÝ VYHLEDÁVAČ, SONDU A LOPATU VĚDY S SEBOU!!! K TOMU JE DOBRÝ I AIRBAG!!!

STRATEGIE 3X3

ZASYPANÝ

NEZASYPANÝ

ROZESTUPY: MIN. 10M PŘI VÝSTUPU, MIN. 30M PŘI SJEZDU, NAD 35° JEDNOTLIVĚ!

ZÁCHRANA:

NALEZT A VYKOPAT DO 15 MINUT!!!

DO 35 MINUT - OUŠEN!!!

OD 35 MINUT - PODOCHLAZENÍ!!!

!!! MÁTE POVINNOST MÍT DOKONALĚ NACVIČENOU ZÁCHRANU !!!

INFO

EVROPA (střední část) ... 112
RAVUDOD ... 140 SLOVENSKO (mobil) ... 1500
ITALIE ... 118 Vysoká Tůry ... 4421 82 443 20 20
ŠVÝCARSKO 1414 Nizke Tury - server ... 4421 44 888 16 70
FRANCIE ... 18 ČESKÁ REPUBLIKA ... 165

WWW.LAWMEN.ORG
WWW.LAWNE.AT
WWW.ALPOVIDENIEN.AT
WWW.HORY.SK
WWW.HORSKA SLUZBA.CZ

TYROLSKO +43 (0)5 12 15 00
ITALIE +39 (0)4 91 23 00 30
ŠVÝCARSKO +41 (0)811 87
FRANCIE +33 (0)3 46 60 19 20
KROKONOŠE +420 606 157 821

PODLE STEPHANA HARVEY A SERE JÁ A FRENKY

1 : 25 000 (VRSTEVNICE PO 10 M)

1 : 50 000 (VRSTEVNICE PO 20 M)

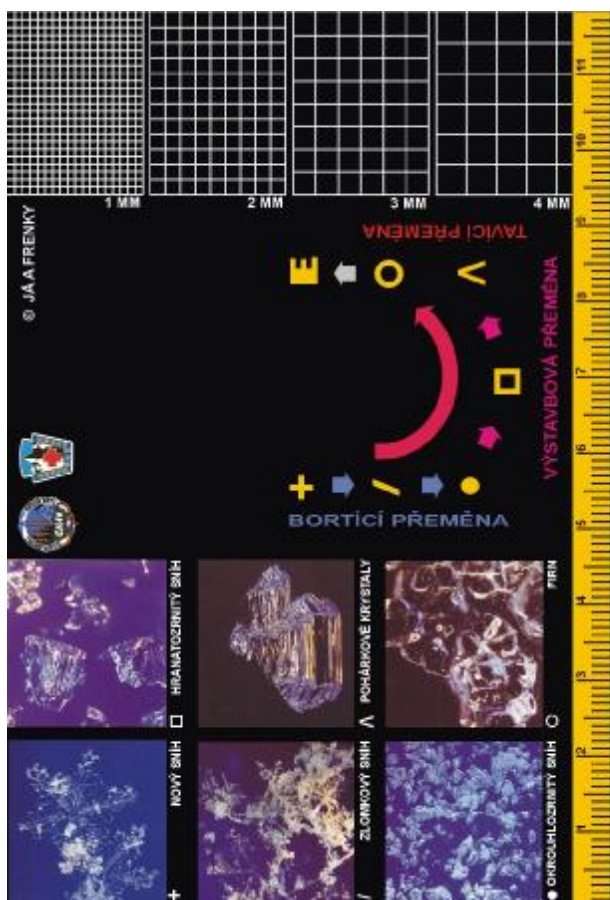
LAVINY STRATEGIE

© JÁ A FRENKY, www.alpy4000.cz

STRÁNKA 12

SNĚHOVÝ RASTR

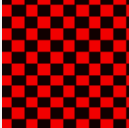
BUDIŽ VÁM DOBRU POMŮCKOU PŘI POZNÁVÁNÍ TOHO BÍLÉHO ZÁZRAKU...
P.S.: DOPORUČUJU JEŠTĚ DOPLNIT SI TUHLE KARTIČKU O LUPU (10X ZVĚTŠENÍ)

STUPEŇ	UVOLNĚNÍ BLOKU (v km)	POŠKODĚNÍ SITUACE	OPATŘENÍ
1	» PŘI KOPÁNÍ NEBO ODŘEZÁNÍ	» NEODPĚCHÁTI	» NEVSTUPOVAT NA TYTO SVRSTI!
2	» PŘI VSTUPNĚM SÁKOVÝM KVALDĚM	» NEBEZPEČNĚTI	» NEVSTUPOVAT NA TYTO SVRSTI!
3	» PŘI NADÁVĚM POHŘBŮV KOLÉNKOU VHLAVĚ	» NEBEZPEČNĚTI	» NEVSTUPOVAT NA TYTO SVRSTI, POUZE PŘI ZÁCHRANĚ (přes bezpečnostní opatření!)
4	» PŘI PRVNÍM NÁRAZOVÉM ZATÍŽENÍ SLYŽEM	» NEJISTÁ!	» MŮŽE PŮČÍT OJEDINĚLE S UVOLNĚNÍM LAVIN LYZÁŘEM!
5	» PŘI PRVNÍM NÁRAZOVÉM ZATÍŽENÍ SLYŽEM	» NEJISTÁ!	» JEDNĚ ŽE NE ZÁCHRANĚ PŘI VOLBĚ TĚŽKÉ NEBO ŽE NE ZÁCHRANĚ PŘI VOLBĚ TĚŽKÉ VYHODNĚNÍM LAVIN LYZÁŘEM
6	» PŘI OPAKOVANÉM NÁRAZOVÉM ZATÍŽENÍ SLYŽEM	» NEJISTÁ!	» MŮŽE PŮČÍT S OJEDINĚLE UVOLNĚNÍM LAVINOU I SAMOTNÍM LYZÁŘEM!
7	» PŘI NÁRAZOVÉM ZATÍŽENÍM SÁKOVĚM BEZ LYŽÍ	» H. BEZPEČNĚTI!	» JEDNĚ ŽE NE ZÁCHRANĚ PŘI VOLBĚ TĚŽKÉ NEBO ŽE NE ZÁCHRANĚ PŘI VOLBĚ TĚŽKÉ VYHODNĚNÍM LAVIN LYZÁŘEM
	» PŘI TŘETÍM SÁKOVĚM SYSTÉMU SÁKOVĚM	» H. BEZPEČNĚTI!	» ŽÁDNÁ MOŽNĚ UVOLNĚNÍ LAVIN LYZÁŘEM NEBĚ!
	» UVOLNĚNÍ BLOKU NEBĚ MOŽNĚ	» H. BEZPEČNĚTI!	» UVOLNĚNÍ LAVIN JE ŽÁDNĚ VYHODNĚNÍ!

POZNÁMKA:
JAK JSTE JISTĚ POCHOPILI, JE DOBRÉ (POKUD SAMOZŘEJMĚ CHCETE TYTO KARTIČKY VYUŽÍVAT) SI JE BAREVNĚ NA SLUŠNĚ KOPÍRCE VYTISKNOUT, PAK VYSTŘÍHNOUT A POKUD MOŽNO JEŠTĚ ZALAMINOVAT...

EVROPSKÁ STUPNICE LAVINOVÉHO NEBEZPEČÍ				UPOZORNĚNÍ A DŮSLEDKY	
STUPŇ NEBEZPEČÍ	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	STABILITA SNĚHOVÉ POKRÝVKY	PRÁVDĚPODOBNOST UVOLNĚNÍ LAVINY	UPOZORNĚNÍ PRO LYŽAŘE A TURISTY	DŮSLEDKY PRO FREKVENTOVANÉ CESTY, LYŽAŘSKÉ AREÁLY A OSÍDLENÍ
 1 NÍZKÉ	- TRVÁ ZHRUBA 1/5 ZIMY - 7% VŠECH LAVINOVÝCH NEŠTĚSTÍ	SNĚHOVÁ POKRÝVKA JE CELKEM DOBRĚ ZPEVNĚNÁ	SESUV LAVINY HROZÍ PRAVDĚPODOBNĚ JEN PŘI ZVÝŠENÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ*) A TO JEN VYJMEČNĚ NA STRMÝCH SVAZÍCH MŮŽE DOJÍT KE SAMOVOLNÉMU SESUVU A TO POUZE LAVIN MALÝCH ROZMĚRŮ NEBO SPLAZŮ	PŘEVÁŽNĚ BEZPEČNÉ PODMÍNKY PRO TURY	ŽÁDNÉ OHROŽENÍ
 2 MÍRNĚ ZAPOMEŇ NA SVAHY 40° A VÍC	- TRVÁ ZHRUBA 1/2 ZIMY - 34% VŠECH LAVINOVÝCH NEŠTĚSTÍ 10 – 20 CM NOVÉHO SNĚHU ZA BEZVĚTRÍ, 5 – 10 CM NOVÉHO SNĚHU PŘI PŮSOBNÍ VĚTRU NORMÁLNÍ SITUACE	POUZE NĚKTERÉ UVEDENÉ STRMÉ SVAHY**) VYKAZUJÍ JEN STŘEDNÍ STABILITU JINAK JE SNĚHOVÁ POKRÝVKA V CELKU DOBRĚ ZPEVNĚNÁ	K SESUVU LAVINY MŮŽE DOJÍT OBZVLÁŠTĚ PŘI ZVÝŠENÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ*) A TO PŘEDEVŠÍM NA UVEDENÝCH STRMÝCH SVAZÍCH**) (PŘESAHUJÍCÍ BĚŽNÉ ZKUŠENOSTI) STÁLE SE NEOČEKÁVÁ SESUV VĚTŠÍCH SAMOVOLNÝCH LAVIN	PŘEVÁŽNĚ BEZPEČNÉ PODMÍNKY PRO TURY AŽ NA NĚKTERÉ UVEDENÉ NEBEZPEČNÉ STRMÉ SVAHY**)	MALÉ NEBEZPEČÍ S OHLEDEM NA SAMOVOLNÉ LAVINY
 3 ZNAČNĚ ZAPOMEŇ NA SVAHY 35° A VÍC	- TRVÁ ZHRUBA 1/3 ZIMY - 47% VŠECH LAVINOVÝCH NEŠTĚSTÍ 20 – 40 CM NOVÉHO SNĚHU ZA BEZVĚTRÍ, 15 – 30 CM NOVÉHO SNĚHU PŘI PŮSOBNÍ VĚTRU KRITICKÁ SITUACE NEJZRÁDNĚJŠÍ SITUACE	MNOHO UVEDENÝCH STRMÝCH SVAHŮ**) VYKAZUJE POUZE STŘEDNÍ AŽ SLABOU STABILITU	K SESUVU LAVINY MŮŽE DOJÍT PŘEDEVŠÍM NA UVEDENÝCH STRMÝCH SVAZÍCH**) A TO UŽ PŘI MALÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ*) OJEDINĚLE JE MOŽNÝ I SESUV SAMOVOLNÝCH LAVIN STŘEDNÍCH A VYJIMEČNĚ I VELKÝCH ROZMĚRŮ	TURY VYŽADUJÍ UŽ ZKUŠENÉ POSOUZENÍ (PŘESAHUJÍCÍ BĚŽNÉ ZKUŠENOSTI) MOŽNOSTI JEDNOTLIVÝCH TŮR JSOU OMEZENÉ POZOR: PRO NEZKUŠENÉ TO ZNAMENÁ UKONČENÍ TŮR!	VE VYJÍMEČNÝCH PŘÍPADECH MŮŽE PŘÍPADNÝ SESUV SAMOVOLNÝCH LAVIN OHROZIT NEJEN FREKVENTOVANÉ CESTY, TRASU VÝSTUPU ČI SJEZDU BĚHEM TURY ALE I NĚKTERÉ SJEZDOVKY
 4 VYSOKÉ ZAPOMEŇ NA SVAHY 30° A VÍC	- ZPRAVIDLA POUZE NĚKOLIK DNÍ V PRŮBĚHU ZIMY - 12% VŠECH LAVINOVÝCH NEŠTĚSTÍ 40 – 70 CM NOVÉHO SNĚHU ZA BEZVĚTRÍ, 30 – 50 CM NOVÉHO SNĚHU PŘI PŮSOBNÍ VĚTRU AKUTNÍ SITUACE	SNĚHOVÁ POKRÝVKA JE NA VĚTŠINĚ STRMÝCH SVAZÍCH JEN SLABĚ ZPEVNĚNÁ	PRAVDĚPODOBNOST SESUVU LAVINY JE VELKÁ A TO JIŽ PŘI NEPATRNÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ*) A NA VELKÉM MNOŽSTVÍ UVEDENÝCH STRMÝCH SVAHŮ**) DÁ SE OČEKÁVAT SESUV MNOHA SAMOVOLNÝCH LAVIN STŘEDNÍCH ALE TAKÉ VELKÝCH ROZMĚRŮ	TURY VYŽADUJÍ UŽ EXPERTNÍ POSOUZENÍ MOŽNOSTI JEDNOTLIVÝCH TŮR JSOU VELMI OMEZENÉ	VĚTŠINA FREKVENTOVANÝCH CEST, TRAS VÝSTUPŮ I SJEZDŮ BĚHEM TURY, ALE I ČÁST SJEZDOVEK JE OHROŽENA MNOHA SESUVY SAMOVOLNÝCH LAVIN STŘEDNÍHO ALE I VELKÉHO ROZSAHU
 5 VELMI VYSOKÉ STOP	- NASTÁVÁ JEN VELMI ZŘÍDKA, NEBEZPEČÍ VĚTŠINOU RYCHLE ODEZNÍ - 0% VŠECH LAVINOVÝCH NEŠTĚSTÍ 70 – 100 CM NOVÉHO SNĚHU ZA BEZVĚTRÍ, 50 – 80 CM NOVÉHO SNĚHU PŘI PŮSOBNÍ VĚTRU KATASTROFICKÁ SITUACE	SNĚHOVÁ POKRÝVKA JE SLABĚ ZPEVNĚNÁ A JE NESTABILNÍ V NEBYVALÉM ROZSAHU	K ČETNÝM SESUVŮM SAMOVOLNÝCH LAVIN VELKÝCH ROZSAHŮ DOCHÁZÍ I V MĚNĚ STRMÉM TERÉNU	TURY JSOU VE VĚTŠINĚ PŘÍPADECH ÚPLNĚ NEMOŽNÉ NEDOPORUČUJE SE OPOUŠTĚT ZAJIŠTĚNÁ OBYDLÍ	U PRAVIDELNÝCH LAVINOVÝCH DRAH MUSÍME POČÍTAT S VELKÝMI ÚDOLNÍMI LAVINAMI OHROŽENÉ FREKVENTOVANÉ CESTY A OBVYKLÉ TRAS VÝSTUPŮ A SJEZDŮ BĚHEM TURY MUSÍ BÝT UZAVŘENY DOPORUČUJE SE EVAKUOVAT I JEN ČÁSTEČNĚ OHROŽENÁ OBYDLÍ

*) **MALÉ DODATEČNÉ ZATÍŽENÍ:** JEDNOTLIVÝ LYŽAŘ ČI PĚŠÍ NEBO **VELKÉ DODATEČNÉ ZATÍŽENÍ:** VELKÁ SKUPINA BEZ ROZESTUPŮ, ROLBA, SKÚTR, ODSTŘEL LAVINY, APOD.

) V LAVINOVÉM ZPRAVODAJI BÝVAJÍ VĚTŠINOU BLÍŽE URČENÉ PODLE: **ORIENTACE, NADMOŘSKÉ VÝŠKY, SKLONU, TVARU DRÁHY, APOD.

MĚNĚ STRMÉ SVAHY: TERÉN SE SKLONEM NEDOSAHUJÍCÍ 30°

STRMÉ SVAHY: SVAHY, KTERÉ JSOU STRMĚJŠÍ NEŽ 30°

EXTRÉMNĚ STRMÉ SVAHY: OBZVLÁŠTĚ NEPŘÍZNIVÝ SKLON ČI PODKLAD, BLÍZKOST HŘEBENE

SAMOVOLNÉ LAVINY: LAVINY UVOLNĚNÉ BEZ PŘÍMÉHO PŮSOBNÍ ČLOVĚKA

TVORBA LAVINOVÉ PŘEDPOVĚDI PODLE PRAVDĚPODOBNOСТИ UVOLNĚNÍ LAVINY A ROZSAHU NEBEZPEČNÝCH MÍST

		PRAVDĚPODOBNOST UVOLNĚNÍ LAVINY							
		PŘEVÁŽNĚ JEN PŘI VELKÉM ZATÍŽENÍ	ZEJMÉNA PŘI VELKÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ (PŘÍPADNĚ ALE TAKÉ PŘI MALÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ)	JIŽ PŘI MALÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ JE MOŽNÉ	PŘI NEPATRNÉM DODATEČNÉM ZATÍŽENÍ JE PRAVDĚPODOBNÉ	NEBO	UVOLNĚNÍ SAMOVOLNÝCH LAVIN STŘEDNÍCH A VYJMEČNĚ I VELKÝCH ROZMĚRŮ JE MOŽNÉ	UVOLNĚNÍ SAMOVOLNÝCH VÍCE LAVIN STŘEDNÍCH A NĚKOLIKA LAVIN VELKÝCH ROZMĚRŮ JE PRAVDĚPODOBNÉ	UVOLNĚNÍ VÍCE SAMOVOLNÝCH LAVIN VELKÝCH ROZMĚRŮ JE PRAVDĚPODOBNÉ
ROZSAH NEBEZPEČNÝCH MÍST	NEBEZPEČNÉ MÍSTO JE JEN OJEDINĚLÉ*)	1	2	2	2	→	2		
	NEBEZPEČNÁ MÍSTA TVOŘÍ SOUVISLÝ CELEK NA DANÉM STRMÉM SVAHU*)	2	2	3	3		3		
	NEBEZPEČNÁ MÍSTA NA MNOHA DANÝCH STRMÝCH SVAZÍCH*)	2	2	3	4		3	4	
	NEBEZPEČNÁ MÍSTA NA MNOHA DANÝCH STRMÝCH SVAZÍCH**)	2	3	4	4	→	4	4	5
	NEBEZPEČNÁ MÍSTA I NA MÍRNĚ STRMÝCH TERÉNECH				5				5

*) KONKRÉTNÍ URČENÍ POMOCÍ: NADMOŘSKÉ VÝŠKY, EXPOZICE A/NEBO TVAREM TERÉNU

***) ROZSÁHLOST A PROSTOROVÉ USPOŘÁDÁNÍ NEBEZPEČNÝCH MÍST PŘESAHUJE MOŽNOSTI KONKRÉTNÍHO URČENÍ POMOCÍ: NADMOŘSKÉ VÝŠKY, EXPOZICE A/NEBO TVAREM TERÉNU